

FAKULTATIVNI PREDMET

Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo –NIVO 2.

O PREDMETU

Fakultativni predmet Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo izučava se u 6. razredu s jednim časom sedmično. Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo je predmet koji kombinuje teoriju sa praksom u cilju razvijanja razumjevanja i rješavanja problema. Odnosi se na načine kojima se pojedinci i porodica brinu tokom upravljanja svojim resursima kako bi zadovoljile fizičke, emocionalne, intelektualne, društvene i ekonomske potrebe.

Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo se fokusira na sticanje znanja i razvoj vještina i stavova koji će omogućiti učenicima da preuzmu kontrolu nad svojim životima u datom trenutku i u budućnosti, bilo da je to u kući, u budućem obrazovanju, u svijetu rada, ili drugim životnim situacijama. Širok spektar iskustvenog učenja kojima će učenici biti izloženi će im omogućiti da budu fleksibilni i prilagodljivi u promjenljivim situacijama modernog života. Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo priprema učenike oba pola za život u potrošnji–orijentisanoj na društvo i obezbjeđuje bazično učenje za one koji će tražiti posao širokog spektra karijere, kao što su prehrambena industrija, turizam, dizjaniranje odjeće i zdravstvene i socijalne usluge, marketing, trgovina i dr..

Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo naglašava međuzavisni odnos koji postoji između pojedinaca ili porodica i njihovog neposrednog i šireg okruženja i promoviše osjećaj odgovornosti prema održavanju resursa u tim okruženjima.

OPŠTI CILJEVI

- razlikovanje temeljnih pojmova vezanih uz poduzetništvo;
- razlikovanje temeljnih pojmova vezanih za ekonomiku domaćinstva;
- upoznavanje mogućnosti poduzetništva kroz opće ciljeve i sisteme vrijednosti;
- upravljanje mogućnosti ekonomike domaćinstva kroz opšte ciljeve i sistem vrijednosti;
- podsticati učenike da razvijaju i primjenjuju vještine upravljanja koje su potrebne za efikasnu organizaciju i upravljanje raspoloživim resursima da zadovolji lične i porodične potrebe u klimi stalnih promjena ekonomskih, društvenih i tehnoloških;
- obezbjediti odgovarajući osnov za modelovanje života nakon škole, sa naglaskom na buduće obrazovanje, stručno usavršavanje i potrebe za zapošljavanje; da uključi posebne potrebe prehrambene industrije, odjeće, tekstilne i zanatske industrije, turizma i socijalnih i zdravstvenih usluga; i da razvije poštovanje prema značaju njihovog učenja Bosnaskohercegovačke privrede i Evropske unije;
- njeguju i razvijaju duh poduzetništva (smjeli poduhvati), inventivnosti, estetske svijesti, i kreativnosti;
- raazvijati kod učenika komunikativnost i sposobnost vođenja intervjua;
- razvijati kod učenika istraživački duh;
- osposobiti učenike da dobivene rezultate samostalno analiziraju i interpretiraju;
- razviti sposobnost i spremnost za timski rad;
- osposobiti učenike da razlikuju poduzetničku šansu i ideju;
- razvijati kod učenika sposobnost prepoznavanja poduzetničke šanse;
- osposobiti učenike da samostalno analiziraju i interpretiraju poduzetničke šanse i ideje i rizike u realizaciji;
- razvijati kod učenika analitičke sposobnosti;

- razvijati kod učenika sposobnost procjene potrebnih resursa za realizaciju poslovne ideje;
- razvijanje vještine komuniciranja i prezentacije;
- osposobiti učenike za samostalno istraživanje
- osposobiti učenike za marketinške aktivnosti;
- osposobiti učenike za rješavanje praktičnih problema;
- razvijaju lične kvalitete: istrajnost, samopouzdanje, ko-operativnost, timski duh, prilagodljivost, fleksibilnost, vlastite sudove i izbore;
- razvijanje svijesti učenika o kreativnosti, inicijativi i preuzimanju rizika kao zahtjevima savremenog poduzetništva.

ISHODI:

Učenici će:

- inovirati znanja stečena iz predmeta koje su ranije izučavali;
- argumentovano diskutirati o porodici,porodičnim –rodbinskim vezama, porodičnim snagama i slabostima;
- pripremaju zdrave školske obroke,pokazuju konstantnu brigu za svoje zdravlje i pravilnu prehranu;
- praktikuju svakodnevnu tjelovježbu;
- integriraju lične aktivnosti i osmičljavaju plan naspram ličnih obaveza;
- procijenjuju vrijednosti porodičnih i drugih oblika društvenog života;
- dizajnirati različite ukrasne predmete, mogu urediti svoj prostor/sobu naspram vlastitih potreba;
- Utjecati na kvalitet kulturnog ophođenja i ponašanja u porodici i široj društvenoj zajednici.

VI RAZRED

1.TEMA: UVOD, OSNOVNE ŽIVOTNE POTREBE SAVREMENOG ČOVJEKA (5+2)

1. Savremena porodica , ravnopravnost i uvažavanje članova porodice, poznavanje porodičnog porijekla, ustanove koje pružaju pomoć porodici;
2. Ravnopravnost u odnosima između članova porodice i plan dnevnih aktivnosti;
3. Zdrava ishrana i zdrav život, grupa namirnica i njihova podjela ,biološki važni spojevi;
4. Vježba:priprema školskog obroka uključujući sve grupe namirnica;
5. Higijenska ispravnost namirnica u ishrani;
6. STANOVANJE Estetski elementi u stanu, tekstil,namještaj, ukrasi,sitni elementi;
7. Vježba izrada ukrasnih predmeta u stanu /primjena različitih tehnika izrade predmeta.

2. TEMA ZDRAVI ŽIVOTNI STILOVI (4+2)

1. Humanizacija savremenog načina života i rada;
2. Uticaj vršnjačke grupe,škole na psihofizički razvoj djeteta;
3. Uticaj porodice na zdrave prehrambene navike;
4. Zdravim životnim stilovima protiv bolesti ovisnosti;
5. Vježba :Donošenje odluka;
6. Vježba: komunikacijske vještine,pismenost kod pisanih poruka/putem telefona,maila...

3.TEMA EKONOMIKA I PODUZETNIŠTVO (4)

1. Osnovni pojmovi poduzetništva i marketinga;
2. Kućni budžet i planiranje džeparca;
3. Ekonomično rukovanje kuhinjskim aparatima,uštede u stanu;
4. Štednja vode,struje,higijenskih sredstava.

4.TEMA:ŽIVOTNO OKRUŽENJE (5)

1. povratak prirodi ,fenomeni u prirodi,vremenske prilike i neprilike;
2. Čuvari prirode;
3. Svijest o lijepom okruženju i estetici uopće;
4. Obilježavanje ekoloških dana;
5. Izrada plana ekološkog uređenja prostora.

5.TEMA :BONTON/MEĐULJUDSKI ODNOSI/VJEŠTINA KOMUNIKACIJE (3+2)

Lijepo ponašanje:

- primjereno oblačenje za kulturno-javna dešavanja
- ponašanje i ophođenje za vrijeme večere u restoranu,javnom mjestu...
- humano ponašanje,volonterizam

SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETA

Sadržaj	Odgojno – obrazovni ciljevi		
	Znanja	Sposobnosti	Vrijednosti, stavovi, ponašanja
1.UVOD I OSNOVNE ŽIVOTNE POTREBE SAVREMENOG ČOVJEKA	Učenici će: -upoznati se sa novim predmetom i temama koje će se obrađivati -definirati osnovne životne potrebe -analizirati porodično stablo -istražiti vrste i značaj pomoći koje	Učenici će: -inovirati znanja stečena iz predmeta koje su ranije izučavali -uskладiti način ishrane sa novostečenim znanjima -dizajnirati porodično stablo naspram	Učenici će: - razviti odgovoran odnos prema novom predmetu -sastaviti listu osnovnih životnih potreba i poredati prioritete -osvijestiti stav o

<p>2. TEMA ZDRAVI ŽIVOTNI STILOVI</p>	<p>pružaju institucije za podršku porodici -podržati ravnopravan odnos članova porodice -integrirati lične aktivnosti i osmisliti plan naspram ličnih obaveza -identifikovati porodične vrijednosti sa naglaskom na pozitivne -uočiti i argumentovano diskutirati o porodičnim snagama i slabostima</p> <p>- definisati pojam zdravlja - povezati različite životne stilove sa zdravljem analizirati hranljive sastojke i povezati sa svakodnevnom ishranom</p> <p>-identificirati hranljive namirnice</p> <p>-analizira sastav omiljenog obroka</p> <p>-nabraja načine proizvodnje hrane</p> <p>-razumije pojam zdrave ishrane -objašnjava vezu između ishrane i zdravlja -predlaže pravilan dnevni jelovnik (školski)</p> <p>-umije da pravilno čuva i pripremi namirnice</p>	<p>prikupljenih informacija o porodici -podići nivo svijesti o značaju institucija za pružanje pomoći porodici</p> <p>-usladiti aktivnost tijela i duha,zdrava ishrana ,produktivan rad,osmišljen i ispunjen život sa više ljubavi i razumijevanja-kvalitet našeg postojanja</p> <p>-inovirati način ishrane spram dnevnih aktivnosti</p> <p>-izgraditi navike da jedu zdravo,vode računa o uticaju hrane na zdravlje,o higijeni namirnica -inovirati vlastiti stav o važnosti zdrave ishrane za otklanjanje loših navika u ishrani koje utiču na zdravlje</p> <p>-dizajnirati različite ukrasne predmete -urediti svoj prostor/sobu naspram vlastitih potreba</p>	<p>značaju porodičnih /rodbinskih veza kroz porodično stablo</p> <p>-modificirati aktivnosti naspram preuzetih obaveza -s voljom poštivati i izvršavati preuzete obaveze -posvetiti se zdravim stilovima života</p> <p>-</p> <p>-pripremaju zdrave školske obroke - pokazuje konstantnu brigu za svoje zdravlje i pravilnu prehranu -praktikuju svakodnevnu tjelovježbu</p> <p>- priprema zdrave namirnice i hranu</p> <p>-procjenjuje ulogu hrane za organizam</p> <p>- pripremati zdrave obroke</p> <p>slijediti i prihvatiti principe pravilnog odabira</p> <p>prilagoditi sopstveno odijevanje situaciji u</p>
--	---	--	--

<p>3.TEMA EKONOMIKA I PODUZETNIŠTVO</p>	<p>tako da se očuva njihova hranljiva vrijednost</p> <p>-prepoznaje različite vrste elemenata u stanu/kući i mogućnosti njihovog prilagođavanja vlastitim potrebama</p> <p>-posticanje kreativnosti, stvaralačke mašte za aktivno učešće u radu</p> <p>-poimanje humanizacije i mogućnost razvoja humanih odnosa u porodici</p> <p>-procijeniti vrijednosti porodičnih i drugih oblika društvenog života</p> <p>-argumentuje zdrave načine ishrane, povezuju zdravu hranu sa kulturnom baštinom</p> <p>-predložiti plan šdenje novca,</p> <p>-utvrditi vještine neophodne za suprotstavljanje mogućim negativnim uticajima i pritisku vršnjaka</p> <p>-povezati ishranu, rekreaciju, higijenu ,ponašanje i zdravlje</p>	<p>-steknu iskustvo komunikacije, interakcije i saraduju kroz rad u grupama</p> <p>-uviđanje uticaja vršnjaka, prepoznavanje rizičnih oblika ponašanja,</p> <p>-izgraditi pozitivan stav samoafirmacije i afirmacije drugih</p> <p>-izgraditi tehnike otpora, kako reći ne ,mudro odlučivanje</p>	<p>kojoj se nalazimo</p> <p>-razviti kreativnost putem samostalnog stvaranja i oblikovanja predmeta koji imaju estetsku vrijednost u domaćinstvu</p> <p>Utjecati na kvalitet kulturnog ophođenja i ponašanja u porodici i široj društvenoj zajednici</p> <p>-prilagoditi svakodnevne aktivnosti naspram potreba, ukazati na organske i psihičke manifestacije zamora</p> <p>-procijeniti uticaj stresa na zdravlje</p>
<p>4.TEMA:ŽIVOTNO OKRUŽENJE</p>			

<p>5.TEMA Bonton</p> <p>LIJEPO PONAŠANJE</p>	<ul style="list-style-type: none"> -prepoznati osnovne pojmove iz ekonomike i poduzetništva/ -osvijestiti načine planiranja i potrošnje kućnog budžeta -definirati osnovne potrošačke jedinice u budžetu -namicanje sredstava u kućni budžet -volontirati u kućanskim poslovima i poboljšati džeparac -umije da pravilno i racionalno koristi energiju i vodu koristeći električne aparate -predlaže odabir i koristi sredstva za ličnu higijenu -predlaže mjere uštede u stanu - formulira i grupiše najveće potrošače u stanu/kući -interaktivno predstaviti osnovne podatke o vremenskim neprilikama, grom, tornad o, cunami... -istražiti uzroke nastanka prirodnih 	<ul style="list-style-type: none"> -reagirati na pojave koje su štetne po okolinu, svaki pojedinac je bitan -podići nivo svijesti o mogućnostima ličnog angažovanja u zaštiti životne sredine, usvajanje i primjena principa održivosti .etičnosti i prava budućih generacija naočuvanu životnu sredinu -podići samopouzdanje, osjećaj odgovornosti i vrijednosti 	<ul style="list-style-type: none"> -kritički procjenjuju lične postupke prema životnoj sredini -argumentovano diskutirati o mjerama i postupcima koje društvo poduzima u oblasti zaštite životne sredine -pokreće akcije uređenja školskog dvorišta -sudjeluje u pripremi obilježavanja eko dana -Predlaže načine prevazilaženja eko problema na razini porodice, odjeljenja, škole, Mjesne zajednice
--	--	--	--

	vrijeme -povezuje svoje i tuđe osobine neophodne za kvalitetnu komunikaciju		
--	--	--	--

DIDAKTIČKO-METODSKE NAPOMENE

- favorizovanje interaktivnog pristupa u radu
- stalno ohrabrivanje i podsticanje učenika na samostalnost u radu
- upotreba savremenih didaktičkih pomagala
- podsticanje inicijative i samoinicijative učenika
- kreiranje različitih oblika rada/individualni,timski,grupni

NAČIN PROVJERAVANJA I OCJENJIVANJA ZNANJA UČENIKA/CE

Ocjenom se vrednuje:

- učestvovanje u radu grupe;
- planiranje, sakupljanje informacija, rješavanje problema i rezultati rada;
- kvalitet rada, njegova jedinstvenost i iskorišćenost vremena;
- koliko je učenik upoznao sadržaje predmeta i u kojoj mjeri je njima ovladao.

Provjera znanja treba da obuhvata: usmeni odgovor, testiranje i ocjenjivanje grupnog rada.

RESURSI ZA REALIZACIJU

Za izvođenje nastave predmeta Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo, škola treba da ima odgovarajući kabinet sa instaliranim internetom i kompjuterima za realizaciju GPP.

LITERATURA

1. Literatura iz oblasti ekonomije, menadžmenta, strateškog planiranja;
2. Literatura iz oblasti poduzetništva, menadžmenta, strateškog planiranja;
3. Udžbenici , priručnici i radni materijali za nastavu Biologije,Hemije i Kulture življenja;
4. Stručna i metodička literatura neophodna za pripremu nastave i istraživanje;
5. Kapić S., Kultura življenja-ishrana, Bosanska riječ, Tuzla,2003 godine.

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu predmeta Ekonomika domaćinstva i poduzetništvo mogu izvoditi lica koja su završila:

- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za biologiju, sa završenim četverogodišnjim dodiplomskim studijem(VII stepen stručne sprema) i stečenim stručnim zvanjem profesor biologije ili drugim stručnim zvanjem gdje je biologija, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;

- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za biologiju, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četverogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor biologije ili drugim stručnim zvanjem gdje je biologija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent;
- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za biologiju, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u trogodišnjem trajanju (180ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor biologije ili drugim stručnim zvanjem gdje je biologija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent;
- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za biologiju, sa završenim dvogodišnjim dodiplomskim studijem (VI stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem nastavnik biologije ili drugim stručnim zvanjem gdje je biologija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim četverogodišnjim dodiplomskim studijem(VII stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem profesor hemije/kemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija/kemija, glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u četverogodišnjem trajanju (240 ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor hemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija/kemija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent;
- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja dodiplomskog studija u trogodišnjem trajanju (180ECTS) i stečenim stručnim zvanjem bachelor hemije/kemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija/kemija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi ili ekvivalent;
- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim dvoogodišnjim dodiplomskim studijem (VI stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem nastavnik hemije/kemije ili drugim stručnim zvanjem gdje je hemija glavni ili ravnopravni predmet u dvopredmetnoj grupi;
- Nastavnički fakultet/pedagošku akademiju, odsjek za hemiju/kemiju, sa završenim dvogodišnjim dodiplomskim studijem(VI stepen stručne spreme) i stečenim stručnim zvanjem nastavnik hemije i ekonomike domaćinstva.